

De wedergeboorte van r

Gerco Honders, eigenaar van Atelier 't Aanzicht uit Bredevoort, laat het resultaat van alle inspanningen zien: prachtig mousselineglas.

Mousselineglas is een glassoort die je in de praktijk maar weinig tegenkomt en die bovendien in de markt lastig is te verkrijgen. Atelier 't Aanzicht heeft hierin in 2008 verandering gebracht door een herintroductie van mousselineglas dat is gebaseerd op historische patronen.

Mousselineglas is een glassoort met een bijzonder karakteristieke uitstraling (zie de foto's). Eigenlijk zijn er geen vergelijkbare producten met hetzelfde effect. Figuurglas komt nog het meest dichtbij. Een willekeurig ontwerp in mousselineglas heeft een overlappend patroon dat op het hart is uitgelijnd. Het is niet alleen geschikt voor de klassieke woning, maar kan ook worden toegepast in de retro-architectuur. Eind negentiende, begin twintigste eeuw was het een veelgebruikte en voor decoratieve doeleinden zeer geliefde glassoort, ook in Nederland. J. Dolk & Zoon was twee generaties geleden een van de weinige glasproducenten die mousselineglas produceerde en daarvoor een fraaie catalogus uitgaf.

n mousselineglas

Historie

De benaming mousseline stamt af van de op twee na grootste stad van Irak, Mosoel of Mosul. Van oudsher staat Mosoel bekend om zijn wol- en katoenproductie. De stad ontwikkelde zich vanaf de achtste eeuw tot een belangrijk handelscentrum. De designs en diverse patronen van onder andere katoen zijn eind 1800 overgewaaid naar onder meer de Nederlandse glaswereld.

Via een omweg belandde die oude catalogus bij Gerco Honders, eigenaar van Atelier 't Aanzicht uit Bredevoort. Honders zag in het glas een mooie aanvulling op het bestaande assortiment van zijn atelier en verdiepte in het productieproces (zie het kader) en de mogelijkheden van mousselineglas. Na tests met diverse patronen en in een straalcabine was mousselineglas opnieuw geboren. 'Daarna hebben we drie maanden fulltime gewerkt aan dertien designs. Die hebben we tot op de duizendste millimeter opnieuw berekend en uitgetekend', vertelt Honders. 'Bijna alle glassoorten zijn om te toveren tot mousselineglas, zolang het maar vlakglas en niet gecoat is. We kunnen het leveren in alle glasdiktes en in de regel binnen twee weken.'

Oud versus nieuw

Mousselineglas was indertijd uitsluitend verkrijgbaar in een dikte van 3 millimeter en een maximale afmeting van 93 bij 106 centimeter. Het patroon werd uit een zinkplaat vervaardigd en op het glas gelegd. Vervolgens werd de zinken mal ingesmeerd met een meelpap. 'Na droging van de meelpap kon het glas worden gestraald. Je kunt je voorstellen dat deze methode tijdrovend en niet altijd succesvol was', zegt Gerco Honders. Meelpap dat onder de mal schoot

Stapsgewijs wordt de papieren rug (backing) van de folie verwijderd en het design, inclusief applicatiefolie, aangebracht op het glas.

Het glas wordt bewerkt met een korund straalmiddel.

en straalprocedés die niet altijd een egaal resultaat gaven, waren de grootste obstakels tijdens het productieproces.

Tegenwoordig is het, dankzij hedendaagse technieken en passioneel vakmanschap, mogelijk mousselineglas te produceren tot een maximale afmeting van 150 bij 250 centimeter. Alle designs zijn met de computer uitgetekend; de zinken mal en de meelpap zijn vervangen door een plotter die het design

print op een folie, waardoor het resultaat altijd is zoals het is bedoeld. Na het plotten wordt een transferfolie aangebracht. Vervolgens wordt het glas ontvet en het design gecentraliseerd op het glas. Stapsgewijs wordt de papieren rug van de folie verwijderd en met twee personen, met behulp van applicatiefolie, op het glas aangebracht. De toegepaste folie is een standaard straalbestendige basisfolie. Nadat het glas is voorbereid, kan het in een kruislaag worden

› De wedergeboorte van mousselineglas

Binnenzijde van de straalkast.

De gestraalde glasplaat met het masker van folie.

Gerco Honders geconcentreerd aan het werk.

gestraald met een korund straalmiddel in een grofte van 180. Een laatste controle na het stralen op oneffenheden is voldoende voor een goed resultaat. Na het stralen wordt het glas gewassen met water en kan de folie met een glaskrabber worden verwijderd. Tot slot wordt het glas nogmaals ontvet om eventuele lijmresten van de folie te verwijderen.

Steeds meer designs

Mousselineglas kan heel breed worden toegepast, vooral om privacy te creëren. Daarvoor is het, dankzij het gematteerde effect, uitstekend geschikt. Atelier 't Aanzicht heeft inmiddels 27 designs in zijn mousselineglaslijn, allemaal voorzien van een nummer en een eigen naam. Dat vereenvoudigt het bestellen en voorkomt vergissingen. De namen haalt Honders uit zijn directe omgeving: zijn vrouw, dochters en directe naasten hebben allemaal een design mogen kiezen dat naar hen is vernoemd. Binnenkort komen er nog eens acht designs bij – die zijn wel ontwikkeld, maar nog niet getest - en in de komende jaren nog meer. Mousselineglas maakt inmiddels al een flink deel uit van de totale productie. Honders: 'Het blijft maatwerk, waardoor we nu al

Productieproces stapsgewijs

1. Design uit folie pellen
2. Applicatiefolie aanbrengen
3. Ontvetten van op maat gemaakte glasplaat
4. Design centraliseren op glasplaat
5. Stapsgewijs papieren rug (backing) van de folie verwijderen en het design, inclusief applicatiefolie, aanbrengen op het glas
6. Glassoort stralen met korund straalmiddel
7. Glas na stralen schoonwassen met water
8. Folie met krabber verwijderen van glasplaat
9. Glasplaat ontvetten en eventuele lijmresten folie verwijderen

zo'n twee dagen per week met twee personen bezig zijn om mousselineglas te vervaardigen. Sinds kort kunnen we het trouwens ook leveren met een vuilafstotende afwerking. We behandelen het dan met ClearShield van Ritec.'

Werkveld uitgebreid

Al vrij vlot na de herintroductie wekte mousselineglas de interesse van Will Herreijgers Schilderwerken. Herreijgers is inmiddels distributeur voor Noord-Brabant en Zeeland. Honders zelf neemt de rest van Nederland voor zijn rekening, maar is inmiddels in gesprek met derden voor de overname van bepaalde regio's. 'We merken dat de interesse voor mousselineglas langzaam toeneemt', stelt hij. 'Vandaar dat we ons oorspronkelijke werkveld, de driehoek Arnhem, Haaksbergen en Winterswijk, hebben uitgebreid. Sinds 1 januari dit jaar is het glas ook in België te koop en over enkele maanden volgt Frankrijk.'

Sander Nakken

